

C F H K L L

Annika MasOlle
Kraft

September 29
— Oktober 20,
2023

ANNIKA
MAS
OLLE

Annika Masolle

Kraft

Skulptören Annika MasOlles (f 1938) verk kännetecknas av ett poetiskt uttryck samt en tilltalande klarhet där naturens organiska former alltid varit en stor inspirationskälla. Ofta till synes vardagliga ting besjålas på ett säreget sätt av konstnärens personliga samt smått underfundiga syn på den omgivande tillvaron. Annika MasOlles djärva samt gränsöverskridande produktion (där de olika teknikernas möjligheter utforskas) förefaller finnas i hennes gener. Hennes morfar, Helmer MasOlle, var inte bara en erkänd porträttkonstnär utan formgav även, år 1927, den första Volvo-bilen Jacob, eller ÖV 4 som den egentligen heter. Bilen är det första du möts av på Volvo-museet i Göteborg. Helmer MasOlle designade även det emblem som än idag sitter på alla Volvobilar. Hennes mormor, Aina Stenberg MasOlle, var också hon erkänd konstnär och även flitigt anlitad illustratör av sagoböcker samt scouternas adventskalendrar.

Efter att inledningsvis ha arbetat i stengods framställs, sedan 20 år tillbaka, Annika MasOlles nuvarande produktion i brons av konstgjutarmästare Johan Pettersson (vars farfar Gunnar, tidigare, gjöt skulpturer åt Annikas morfar). En cirkel kan därmed sägas slutas och generationer möts igen, i en produktion som är såväl traditionell som tidlös.

Anna-Karin Pusic
Michael Elmenbeck
Michael Storåkers

Annika MasOlle
Intervju av Pedro Westerdahl

Inför Annikas nya utställning på CFHILL passade vi på att ställa några frågor till konstnären.

Båda dina morföräldrar, Helmer MasOlle (1884–1969) och Aina Stenberg MasOlle (1885–1975), var framstående konstnärer och formgivare. Har detta påverkat dig tror du och om så: vad bär du med dig från de?

— Respekt för skapandet, men också en tro på att det är möjligt att leva och verka som konstnär. Deras hem i Stockholm nära Katarinahissen, med utsikt över Stockholm, liksom konstnärsgården i Siljansnäs; en sinnebild av Dalarna med sina trätimrade faluröda stugor och blånande berg, var ett uttryck för deras vilja att forma tingen efter eget huvud och hand. Hantverket stod högt i kurs hos mina morföräldrar, liksom hos min mor som vävde. Hur noga det var med pennor och penslar, att de låg på rätt plats. Att de också såg sitt eget värde som konstnärer, som skildrare av en bondetid med sin närhet till naturen, som var på väg att sköljas bort av den snabba industrialiseringen i början av 1900-talet. Så visst var de en förebild att ta inspiration ifrån, inte minst närheten till naturen och tingens skönhet.

Finns det något i deras respektive konstnärskap som du själv ”revolterat mot” i din egen konstnärliga gärning?

— Nej, faktiskt inte. Det ligger nog inte i mitt kynne att revoltera. Man kan kalla det följsam, men det utesluter inte min fasta övertygelse att tro på mina egna idéer och driva dem till färdigställande. Det är nog så att jag väljer mina strider och mina morföräldrar var inte en av dem. Samtidigt vill jag finna mitt eget uttryck, som andas mer lätthet och rymd än deras motiv. Kanske är det så att vi delade den frihetslängtan kosten kan förlösa, men mina morföräldrar var präglade av en annan tid. De hade andra konventioner att förhålla sig till, vilket jag har respekt för.

På tal om dina morföräldrar så förefaller de ha inspirerats av omgivningarna i Siljansnäs där de levde och verkade. Själv är du uppvuxen i Sörmland och Västergötland. Hur har det svenska landskapet påverkat dig?

— Jag kan vara ensam med naturen. Den talar till mig. Inte alltid i ord, utan mer i stämningar, infall, rytmer. Det påminner om musik, men snarare är det händerna som vill skapa något ur det jag upplever, något att hålla i. Så visst finns landskapet där. Min uppväxt på landet var rätt ensam, som jag minns det. Jag var yngsta barnet och mina syskon flyttade tidigt ut för att gå i skolan. Naturen blev en tröst och vän. Kanske är det något som jag plockar upp i mina verk? Naturen fyller mig med glädje och förundran.

Skulle du säga att det finns påtagliga skillnader i hur du upplever den svenska naturen samt det omgivande landskapet beroende på om du befinner dig exempelvis Dalarna, där du ofta ställt ut bl. a. på Leksands konstmuseum, Zornmuseet och Hildasholm, eller Sörmland?

— Nog upplever jag en mystisk oändlighet i Dalarna. Som bekant är det större jordbruk i Sörmland och därmed mer böljande vidder än småbruket i Dalarna med sina åkrar som byborna skördade tillsammans, långt in på 1900-talet. Traditioner levde kvar, såväl i tron på troll och gamla sagor som i traditionella kläder, dekorationer, midsommarfirande, musik och blånande berg. Många av de gamla gubbarna och gummorna levde ännu kvar på bygden med sina dialekter när jag växte upp och jag såg deras idoga kroppsarbete i skogen och på åkrarna med, för vår tid, primitiva redskap. Visst finns det romantik kring ljuset däruppe som många konstnärer fascinerats av, också jag. Jag njuter av att se hur ljuset skiftar över dagen och liksom smeker liv i mina alster.

När vi ändå talar om skillnader kommer jag att tänka på skillnader i material. En stor del av din tidigare produktion är ju utförd i stengods medan de senaste decennierna markerat en övergång till brons. Vad föranledde denna förskjutning i val av material?

— Jag bodde många år i England, där jag även hade min verkstad. En dag läste jag en artikel om ett gjuteri i London där man gjutit, en av mina favoriter, Henry Moore. Jag lät gjuta en av mina ler-skulpturer hos dem och kände då att nu var det dags för brons! Sedan var det ju spännande att pröva ett nytt material som kommer klara tidens tand.

Hur skulle du beskriva de största skillnaderna i att arbeta med dessa två material?

— I stengodslera kan man arbeta fram tunna ytor som håller, vilket skapar ett nästan svävande intryck. Det, till synes, bräckliga som också är stenhårt. Man får vara lätt på handen i formgivningen, samtidigt som allt kan gå i kras under bränningen där, olika lager av glasyr, i sista vändan, skapar sitt uttryck. Något som inte helt går att kontrollera. Det är ett samspel mellan lera, eld och glasyr där materialet, värmen och färgerna smälter samman med min vision. Det gäller att vara lyhörd för vad som händer med materialet och följa med. Mycket av detta går igen i arbetet med brons, i själva skapandet av verket. Den sista delen, själva gjutningen, är emellertid för komplicerad och tung att hantera på egen hand. Det gör i stället konstgjutare Johan Pettersson och hans medhjälpare Mark Sweeney med bravur. Här jag snarare mer av en besökare samt beundrare av deras skicklighet; så många moment att följa och snabbt går det.

Till skillnad från stengods (där konstnären har 100% kontroll över material och resultat) så innebär arbetsprocessen med brons att ytterligare (minst) en person inkluderas i produktionen. Hur har det varit att samarbeta med en gjutare?

— Ytterligare en dimension, samt ett mycket fint samarbete. Vi för en löpande diskussion om de olika delarna i processen och det känns underbart att få dela upplevelsen med en sådan kunnig

person. Johan har ju gjutit skulpturer av de stora konstnärerna som vi ser i det offentliga rummet idag, liksom hans far och farfar gjorde före honom. Han är en konstnär också, så vi möts i glädjen att skapa och dela det med andra.

En av dina nära vänner har beskrivit dig som ”En eftertänksam betraktare som har sett det som ingen annan ser ... en skugga, en form, som upplöses, en struktur och sedan ett skiftande vinddrag”. Vad skulle du själv säga är det som fångar ditt intresse eller väcker din inspiration?

— Hela min omvärld. Jag har nog svårt att peka på något specifikt annat än att jag tjusas av det vackra, det som ler mot ögat. Det kan vara proportioner som balanserar, en symmetri, en färgskala som fångar stämningen. Eller en rörelse, en till synes obetydlig rörelse, som bär på en vilja att bryta sig loss, flyga mot himlen, sprida kärlek genom tidlösa symboler. Jag finner min konst varken märkvärdig eller komplicerad, men likväl kraftfull för den som väljer att se det så. Den berör något ursprungligt inom oss som människor.

CFHILLs utställningslokaler, på Västra Trädgårdsgatan, är, intressant nog, omgivna av traditionella monument utförda i brons. Två exempel som ligger nära till hands är Pierre Hubert L’Archevêques ryttarmonument över Gustaf II Adolf (mellan Operan och UD) samt Johan Peter Molins staty föreställande Karl XII (i Kungsträdgården). Uttrycket i dessa traditionellt strama samt stränga kolosser skiljer sig oerhört mycket från de verk du ställer ut. Här vittnar, i stället, verkstitlar som *Evita Pärön*, *Hatten av*, *Tjurig* och *Får jag lov* om ett uppfriskande samt befriande sinne för humor. Skulle du, även om du blivit beskriven som en ”eftertänksam betraktare”, hålla med om att en, fritt hållen, samt befriande distans till tillvaron samt ett sinne för humor, delvis, präglar din produktion?

— Ja, det kan jag nog hålla med om. Det gäller att inte ta sig själv på för stort allvar kan jag tycka, inte minst i konstvärlden. En viss lekfullhet bjuder upp till dans och vi kan mötas med ett leende på lika villkor. Det gillar jag. Bakom det lite skämtsamma har jag dock en återkommande önskan att inte skoja bort det vi håller kärt. Relationer, kärlek, naturens varelser och väsen, allt det vackra som finns runtomkring oss är både starkt och skört i samma andetag, som leran i mina tidiga verk. Det till synes orubbliga i bronset säger något om vår ensamhet och längtan efter att bli del av ett sammanhang. Här kan konsten hjälpa till. Vi behöver varandra och med det: alla typer av känslor. Humorn får definitivt ta plats kring mitt bord.

Avslutningsvis, på tal om Molins Karl XII-staty i intilliggande Kungsträdgården: hur kommer man på, den geniala, idén att stöpa om ”krigarkungens” Karolinerstövlar till en sittmöbel, vilket du gjort i utställningens underfundiga verk *Karl XII*?

— Är det kanske det man kallar humor? För vad är en krigarkonung som, bokstavligen, parkerat sina stövlar och ingenvart kommer? Inte mycket av ”Kung Karl, den unge hjälte. Han stod i rök och damm. Han drog sitt svärd från bälte och bröt i striden fram”, för att citera Esaias Tegnér. Nej, sittmöbeln skulle kunna ses som ett fredsmonument. En plats att slå sig ner på och prata om saken, eller blott och bart begrunda tillvaron en stund. Konstigare än så är det inte.

Tjurig
2007
Brons
22 x 39 cm
Upplaga om 15

I de lugnaste vatten
2112
Brons
42 x 25 x 20 cm
Upplaga om 15

Äppelpäppel
2018
Brons
8 x 8,5 cm
Upplaga om 20

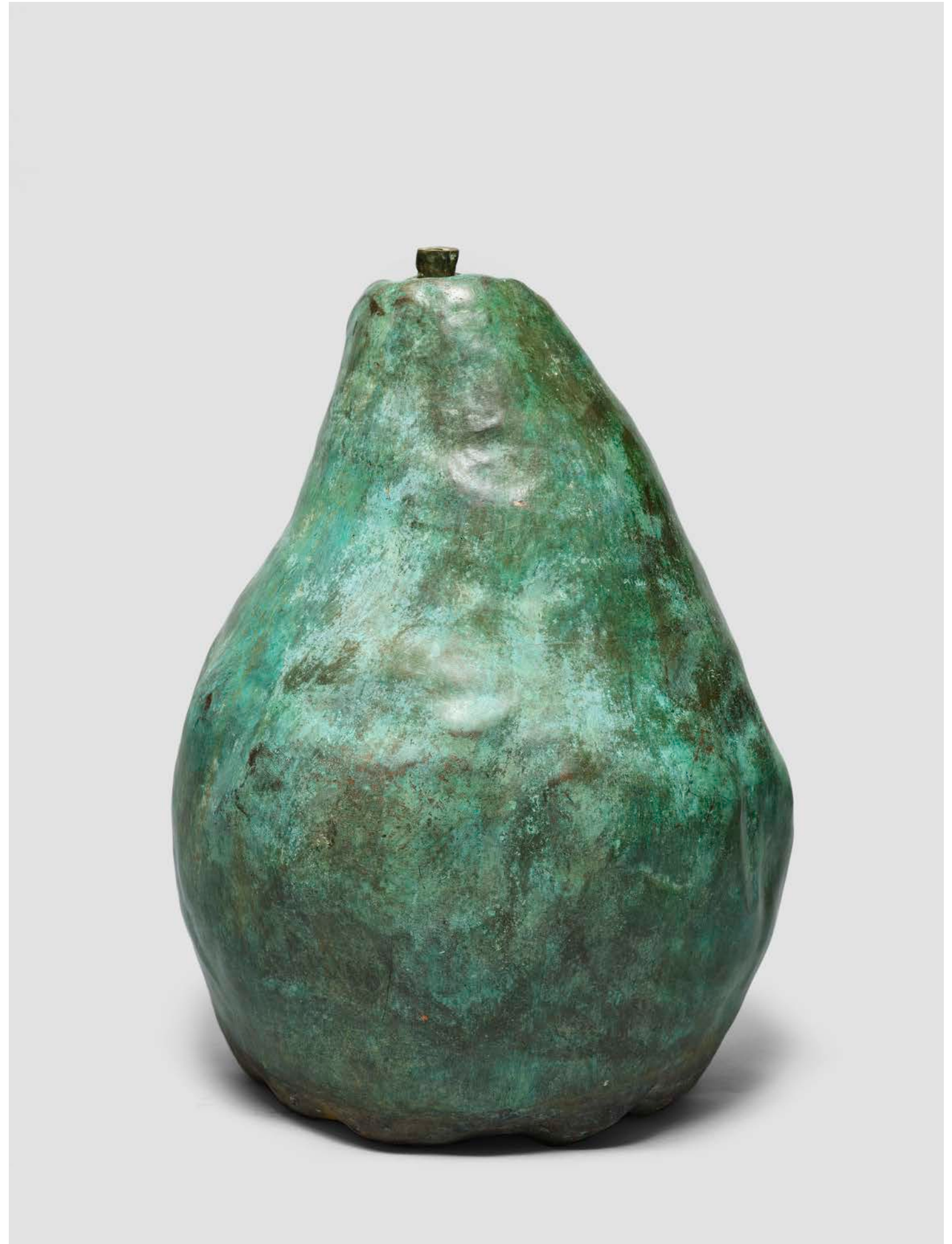

Sitting Duck
2008
Brons
36 x 19,5 cm
Upplaga om 15

Hatten av
2018
Brons
13 x 33 cm
Upplaga om 10

Evita Pärön
2001
Brons
60 x 66 cm
Upplaga om 10

Tjurig
2002
Brons
22 x 39 cm
Unik

Breakfast at Tiffany's
2018
Brons
33.5 x 27 cm
Upplaga om 15

Nytt liv
2023
Brons
18 x 13 x 12 cm
Upplaga om 5

Gevakt
2009
Brons
46,5 x 27,5 cm
Upplaga om 10

Tomtebo
2023
Brons
50 x 44 x 38 cm
Upplaga om 10

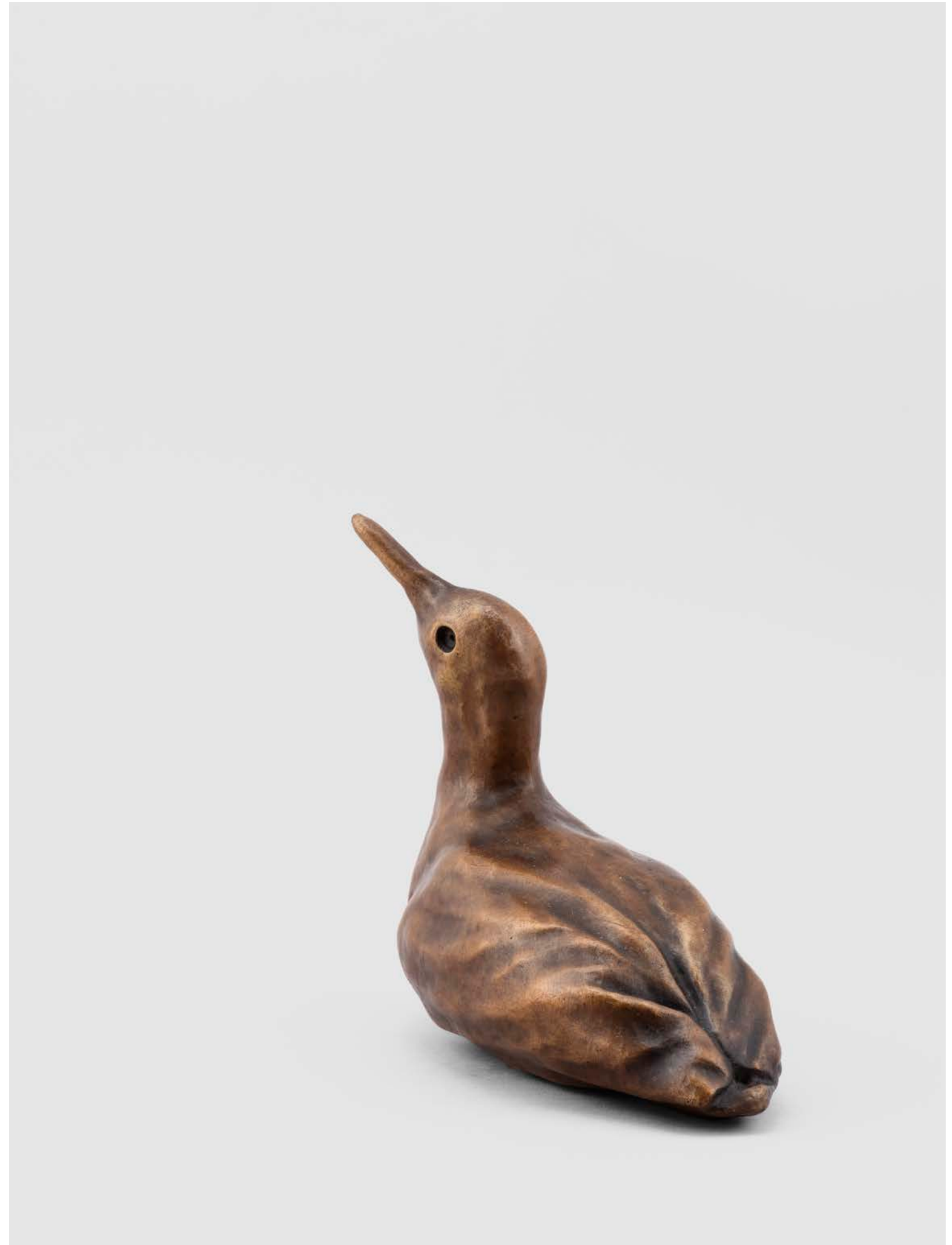
Kraft
2018
Brons
125 x 74 x 49 cm
Upplaga om 6

Love Story
2023
Brons
30 x 35 x 20 cm
Upplaga om 5

Fri såsom fågeln
2023
Brons
56 x 74 x 6 cm
Upplaga om 10

And
2023
Brons
19,5 x 21 x 11 cm
Upplaga om 10

Får jag lov
2023
Brons
64 x 76 x 35 cm
Upplaga om 15

Karl XII
2009
Brons
49 x 76 x 34 cm
Upplaga om 15

Livet på en pinne
 xxxx
 Brons
 117 x 80 cm
 Upplaga om 10

En skiva himmel
 2007
 Brons
 113 x 98 cm
 Upplaga om 10

Utgivare:
CFHILL

Omslag:
Kraft

Grafisk identitet:
M/M Paris

Art Director:
Eric Moretti

Intervju & Texter:
Pedro Westerdahl

Foto:
Björn Petré
Eric Moretti

CFHILL
Västra Trädgårdsgatan 9
111 53 Stockholm
www.cfhill.com

Publicerad i augusti 2023

